

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., v právní věci žalobce **H. O.**, bytem v R., Z. 1162/5, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem v Praze, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem v Olomouci, Jeremenkova 40a, **o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2014, č. j. KUOK 44118/2015, ve věci přestupku,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2014, č. j. KUOK 44118/2015, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce náhradu nákladů řízení ve výši 14.817 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného citovaného v záhlaví. Tímto rozhodnutím bylo jako opožděné zamítnuto odvolání žalobce proti Magistrátu města Olomouce ze dne 29. 1. 2015,

č. j. SMOL/022622/2015/OARMV/DPD/Hon, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., jehož se žalobce dopustil tím, že dne 29. 7. 2014 v 21.29 h v úseku 34,5 km na rychlostní komunikaci R46 ve směru jízdy na Prostějov jako řidič motorového vozidla tov. zn. Škoda, registrační značky X, překročil nejvyšší povolenou rychlost 110 km/h o 21 km/h, po odečtení odchylky o 17 km/h.

[2] V žalobě žalobce namítal, že podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den. Žalovaný tedy jednoznačně porušil zákon, jelikož v daném případě připadl konec lhůty na 1. 3. 2015. Smysl a účel § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu je odstranit nerovnosti před zákonem, kdy bude jednotná a hlavně logická a smysluplná praxe spočívající ve skutečnosti, že případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den. Výklad zaujatý žalovaným je nedůvodně restriktivní. Tvzení žalovaného o obstrukčním jednání, spočívající v tom, že si žalobce prodloužil lhůtu k odvolání o tři dny, není na místě.

[3] Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na napadené rozhodnutí a uvedl, že v daném případě šlo o obstrukční jednání žalobce s cílem prodloužit projednání věci a následně zpochybnit doručení rozhodnutí ve věci. V postupu žalobce spatřoval žalovaný zneužití práva, které nepodléhá soudní ochraně. Žalovaný podle svého přesvědčení rozhodl v souladu s § 37 odst. 4 správního řádu.

[4] V replice žalobce konstatoval, že z vyjádření žalovaného není patrné, jestli spatřuje obstrukce v postupu podle § 37 odst. 4 nebo § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu. Prvé ustanovení se týká podání, druhé počítání lhůt. Žalobce odkázal na právní názor na předmětnou otázku podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, čj. 6 As 127/2015 – 27, který je ve shodě s názorem žalobce. V dané věci měl správní orgán aplikovat § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu – pokud konec lhůty připadl na neděli, odvolání doplněné následující pondělí bylo včasné. Ve využití zákonných lhůt nelze spatřovat zneužití práva.

[5] Při jednání soudu žalobce odkázal mimo shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu i na nález Ústavního soudu Pl. ÚS 33/97 ve věci Prezident vs. Poslanecká sněmovna. Pokud žalovaný hovoří o obstrukcích, není jasné, jak by profitoval žalobce z daného úkonu. Žalobce žádal provedení důkazu ohledáním notebooku, na kterém nemá nainstalovaný elektronický podpis a který měl s sebou. Dále žalobce předložil k důkazu výpis z elektronické pošty, který má prokázat, že vzdálený přístup mu neumožnil použít elektronický podpis.

[6] Žalovaný k obstrukčním uvedl, že žalobce by získal čas, jde o dosažení prekluze. Trval na tom, že šlo o obstrukční jednání, neboť právní názor dle citovaného rozsudku v době vydání přezkoumávaného rozhodnutí o odvolání neexistoval.

[7] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 14. 5. 2014.

[8] Krajský soud ve vztahu k souzené věci a žalobním námitkám ze správního spisu zjistil, že rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným z přestupku, a byla mu uložena sankce – pokuta 2.000 Kč, bylo doručeno zmocněnci žalobce do vlastních rukou dne 12. 2. 2015.

[9] Dne 24. 2. 2015 zmocněnec žalobce zaslal e-mailem správnímu orgánu I. stupně odvolání, bez zaručeného elektronického podpisu, toliko prostým e-mailem. Totéž podání bylo doručeno správnímu orgánu I. stupně dne 2. 3. 2015 zmocněncem žalobce e-mailem se zaručeným elektronickým podpisem.

[10] Usnesením ze dne 3. 3. 2015 byl zmocněnec žalobce vyzván podle § 37 odst. 3 správního řádu k odstranění vad podání, tj. doplnění blanketního odvolání.

[11] Rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 5. 2014 bylo odvolání žalobce zamítnuto jako opožděné. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, čj. 9 As 90/2008 – 70, a ze dne 29. 1. 2015, čj. 10 As 266/2014 – 32, k aplikaci § 37 odst. 4 správního řádu, podle kterých musí být podání doplněno (o řádnou formu) do 5 dnů. Dále vyhodnotil žalovaný, že v případě jednání zmocněnce žalobce se jedná o zneužití procesních práv, neboť žalobci nic nebránilo podat odvolání rovnou v elektronické podobě s uznávaným elektronickým podpisem, jímž v danou dobu prokazatelně disponoval. Smyslem § 37 odst. 4 správního řádu je poskytnout účastníkům řízení dobrodiní poslat podání ve formě, kterou řádně do 5 dnů potvrdí, když nemají z objektivních důvodů možnost učinit podání v řádné formě ihned, jde o jakousi „nouzovou“ formu podání. Žalobce poslal elektronické blanketní odvolání a po 6 dnech elektronické blanketní odvolání opatřené uznávaným elektronickým podpisem ze stejné adresy. Tím si zmocněnec žalobce neoprávněně a v rozporu se smyslem zákona prodloužil lhůtu k podání odvolání, neboť správní orgán musel čekat pět dnů na případně potvrzení a nemohl činit žádné úkony. Zmocněnec žalobce mohl zprávu s připojeným uznávaným elektronickým podpisem odeslat i v sobotu nebo v neděli, neboť okamžik doručení správnímu orgánu není vázán pouze na pracovní dny. Shodných či podobných obstrukcí se zmocněnec žalobce dopouští i v jiných věcech, vedených u žalovaného či Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek NSS čj. 1 As 16/2015 – 30, podle kterého je zneužitím práva podání doplnění odvolání na poště v Libanonu nebo obyčejnou poštou).

[12] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

[13] Podle § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013, *podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem.*

Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu.

[14] Podle § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu *pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin.*

[15] Podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění účinném od 1. 1. 2013, úkon učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob.

[16] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, čj. 9 Afs 28/2010-79, www.nssoud.cz, *podání prostřednictvím datové schránky vůči orgánu veřejné moci (§ 18 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů) je učiněno okamžikem dodání datové zprávy do schránky orgánu veřejné moci. Lhůta stanovená soudním řádem správním, výzvou nebo rozhodnutím soudu je zachována, bylo-li podání učiněné vůči soudu prostřednictvím datové schránky nejpozději poslední den této lhůty dodáno ve formě datové zprávy do datové schránky soudu (§ 40 odst. 4 s. ř. s.).*

[17] Spornou otázkou v souzené věci bylo, zda odvolání odeslané e-mailem 24. 2. 2015 bylo doplněno či potvrzeno včas ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu ve lhůtě 5 dnů od jeho podání. Systematickým výkladem § 37 odst. 4, § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu a § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, je možné dospět pouze k jedinému výkladu, a to že dodáním potvrzení co do formy bylo odvolání žalobce dne 2. 3. 2015 podáno v zákonné lhůtě, neboť 1. 3. 2015 byla neděle. Výklad žalovaného nemá oporu v citovaných ustanoveních, která na věc dopadají, a není zde jiné ustanovení zákona, o které by bylo možno výklad žalovaného opřít. Samotný § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu rovněž nerozlišuje mezi písemným a elektronickým podáním. Ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. přiznává úkonu učiněnému prostřednictvím datové schránky stejné účinky jako písemnému a podepsanému úkonu. Činit rozdíl mezi elektronickým podáním a písemným podáním je výklad *contra legem* (proti výslovnému znění § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb.) a navíc v rozporu se zásadou bezrozpornosti a jednoty právního řádu.

[18] Účelem § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu je poskytnutí ochrany účastníkům řízení při uplatňování jejich procesních úkonů (např. podání odvolání). Významné pro zachování těchto práv je stanovení konce konkrétní lhůty (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dnů 14. 3. 2007, čj. 1 As 40/2006 – 74, a 9. 12. 2009, čj. 1 As 86/2009 – 47, vše dostupné na www.nssoud.cz). Podstatné

v souzené věci je, že je naplněna i hypotéza uvozující věty § 40 odst. 1, a to, že provedení úkonu (zde podání odvolání) je v řízení vázáno na lhůtu. Tudíž nelze porovnávat spornou otázkou s okamžikem doručení písemnosti účastníku řízení podle § 24 odst. 2 správního řádu (tzv. fikcí), která na sobotu, neděli nebo svátek připadnout může a § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu se nepoužije (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2013, čj. 5 Afs 76/2012 - 28).

[19] Shodně s výše uvedeným názorem soudu rozhodl Nejvyšší správní soud i ve věcech sp. zn. 3 As 105/2015 nebo 6 As 127/2015 a vyslovil, že jde o procesněprávní lhůtu, o žádné hmotné právo ve věci nejde.

[20] V posuzovaném případě soud nezjistil ve využití zákonné procesní lhůty obstrukční chování zmocněnce žalobce či zneužití práv. Žádné zákonné ustanovení nenutí účastníka správního řízení podat učinit doplnění podání pátý den, pokud jde o neděli.

[21] V rozhodnutí napadeném žalobou posoudil žalovaný spornou právní otázku nesprávně a soud žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.

[22] Úspěšnému žalobci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. soud přiznal odměnu za zastupování advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem, spočívající v odměně za dva úkony právní služby podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za převzetí věci a podání žaloby, tj. 2 x 3.100 Kč. Ke každému úkonu přiznal soud paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč, tj. celkem 600 Kč. K celkové částce 6.800 Kč náleží podle § 57 odst. 2 s. ř. s. daň z přidané hodnoty ve výši 1.428 Kč. K celkové částce 8.228 Kč náleží náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. Celková odměna advokáta za zastupování a náhrada hotových výdajů činí 11.228 Kč a je splatná k jeho rukám. U jednání soudu úspěšného žalobce zastupoval zmocněnec Petr Kocourek, který uplatnil nárok na náhradu cestovného. Tu mu soud přiznal ve výši 3.589 Kč (za 578 km jízdy z bydliště obecného zmocněnce do sídla soudu a zpět dle mapy.cz; spotřeba dle technického průkazu je 8,10 l/ 100 km; 8,10 krát 29,70 Kč z 1 l benzínu B95 dle vyhlášky č. 385/2015 Sb. děleno stem = 2,41 Kč + 3,80 paušál dle stejné vyhlášky = 6,21 Kč krát 578 km = 3.589 Kč). Dle žádosti obecného zmocněnce doručené soudu dne 9. 3. 2016 je cestovné splatné k rukám Mgr. Jaroslava Topola. Nárok na odměnu za zastupování obecný zmocněnec žalobce nemá, jelikož není osobou uvedenou v § 35 odst. 2 s. ř. s. a byl zmocněn přímo žalobcem, nikoli advokátem jakožto koncipient.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Olomouc 7. 3. 2016

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

JUDr. Martina Radkova, Ph.D., v. r.
samosoudkyně